

Серада, 27 траўня 1998 г.

№ 55

Кошт свабодны

СВАБОДА

Забаронена 24 лістапада 1997 г.

Палітычная ізоляцый становіцца эканамічной

Беларусь не атрымала запрашэння на Сусветны эканамічны форум, які адбудзеца напачатку ліпеня ў Зальцбургу (Аўстрыя).

З гэтай нагоды міністр замежных спраў Беларусі Іван Антановіч перадаў «памятную запіску ўрада» паслам краінаў-членам Еўрапейскага саюза. Змест запіску носіць канфедэнційны характар, аднак стала вядома, што Іван Антановіч у чарговы раз папракае Еўрасаюз: маўляў, ізоляцый павінна распаўсюджвацца «выключна на палітычныя контакты».

Беларускія ўлады нервуюцца нездарма, бо Сусветны эканамічны форум з'яўляецца аўтарытэтнай арганізацыяй, заснаванай у 1971 годзе, штаб-кватэра знаходзіцца ў Жэневе. Сусветны эканамічны форум аўтэнтычнае калі тысячы буйнейшых фірмаў розных краін, а гадавы абарот удзельнікаў складае 3 мільяны долараў. Форум садзейнічае развіцію контактаў паміж краінкамі і ўрадамі цывілізаваных краін, бізнесменамі і навукоўцамі для развіція гандлёва-еканамічнага супрацоўніцтва.

Беларусь брала ўдзел у Сусветным эканамічным форуме ў 1992-93 гадах. Цяпер — стоп.

Алесь ДАШЧЫНСКІ

Міністр праваслаўных славянаў

Міністр замежных спраў Іван Антановіч прызнаўся, што яму асабіста «імпанавала б славянская праваслаўная дзяржава».

Пра гэта ён сказаў, выступаючы з дакладам «Расія і Беларусь: новы саюз у кантэксте сусветных сувязяў» на выязным паседжанні сесіі Расійскай акадэміі сацыяльных наук (РАСН), якое прайшло пазаўчора ў Мінску. Кіраўнік МЗС адзначыў, што саюз Беларусі і Расіі «аднаўляе больш чым тысячагадовую гісторыю станаўлення вялікай дзяржавы». На думку Антановіча, «аднаўленне адзінай дзяржавы хочуць усе народы некалі вялікай краіны».

БелаПАН

У амбасадах — новае начальства

Двое новых паслоў прыступілі да выканання сваіх абавязкаў у Мінску.

Учора перадаў даверчыя лісты Надзвычайны і Паўнамоцны пасол ФРГ Хорст Вінкельман. 58-гадовы доктар юр'ядычных наук працаўаў у нямецкім пасольстве ў Маскве, паслом ФРГ у Эфіопії, презідэнтам камітэта па сусветнай спадчыне ЮНЕСКА.

Пасля доўгай вакалікі беларускія ўлады выдали агрэмэнт Надзвычайному і Паўнамоцнаму паслу Польшчы, 39-гадовому Мар'юшу Машкевічу, які раней працаўаў генеральным консулам у Гродне.

А.Д.

Чэшская Хартыя-77 вітае Хартыю-97

У канцы мінулага тыдня дэлегацыя беларускай Хартыі-97 наведала Прагу.

У складзе дэлегацыі, якую ўзначальваў Андрэй Саннікаў, былі Людміла Гразнова, Вінцук Вячорка, Віктар Ішакевіч і іншыя. У Празе яны сустрэліся са сваімі «духовнымі бацькамі» — удзельнікамі чэшской Хартыі-77, якія, па словах Саннікава, «паслужыла для нас мадэлю і ўзорам».

Прадстаўнікі абедзвюх Хартыяў правялі ў Празе сумесны семінар, на якім беларускія гості распавялі пра розныя бакі становішча ў нашай краіне, а чэшскі ўдзельнік падзяліўся сваім вопытам барацьбы з камуністычнай сістэмай. Захавальнік традыцыяў Хартыі-77 Рудольф Батэк перадаў беларусам сімвалічны знак падтрымкі — больш за 200 подпісаў, сабраных у Празе за Хартыю-97.

Акрамя таго, дэлегацыя Хартыі-97 сустрэлася з беларускай суполкай, афіцыйнымі асобамі Чэхіі (напрыклад, з начальнікам канцылярыя прэзідэнта — пасада, аналагічнай нашаму кіраўніку прэзідэнцкай адміністрацыі), а таксама з шматлікімі праваабарончымі арганізацыямі. З некаторымі з іх дамовіліся на концісталага супрацоўніцтва. Ужо з гэтага лета распачнушца некалькі сумесных чэшска-беларускіх праграм — у прыватнасці, адукацыйная і праваабарончая. Дэякуючы гэту беларускія праваабаронцы пашыраюць свае контакты ў Еўропе і атрымаюць магчымасць стажыроўкі за мяжой.

«Канчатковай мэтаю гэтых праграмаў — кажа А.Саннікаў, — з'яўляецца пабудова ў Беларусі грамадзянскай супольнасці, калі не грамадзянне будуць залежаць ад уладаў, а ўлады ад грамадзян. Уласна, гэта з'яўляецца галоўнай мэтай і дзеяйніці «Хартыі-97».

Вадзім КАЗНАЧЭЙ

Свята

Задзяга — Дзень пагранічніка. Пагранічныя войскі Беларусі святкуюць свой 80-гадовы юбілей. Да свята памежнікі выпустилі юбілейныя медалі і нагрудныя знакі, а таксама стварылі дакументальны фільм. У салдат — асабліва свята: у гэтыя дні на заставы і ў пагранічніцы прыедуць іхнія родныя і сябры.

Візіты

Візіт Патрыярха Маскоўскага і ўсіх Русі Алексія II у Беларусь, які планаваўся на 5 чэрвеня, перанесены на больш позні тэрмін у суязе з хваробаю кіраўніка Рускай праваслаўнай царквы.

Суседзі

Прэзідэнты Польшчы, Украіны і Літвы пагадзіліся, што міжнародная ізоляцый Беларусі можа мець негатыўныя наступствы. Гэта было канстатавана імі падчас трохбаковай сутэрні, што прайшла 25 траўня ў польскім горадзе Жешаве. Літоўскі прэзідэнт Валдас Адамкус адзначыў: «У адносінах з Беларусью можа быць, прыйдзі да агульных палітычных спраў... Аднак цяпер падыходы да дэмакраты ў нас розныя».

Эканоміка

З пачатку года, паводле падлікаў міністэрства статыстыкі, назіралася стабільнае падзенне рээнтабельнасці ў большасці галінай эканомікі. Асабліва разка знізілася рэнтабельнасць у сельскай гаспадарцы, на транспарце і ў будаўніцтве.

Здароўю нацыі дапаможка рэклама

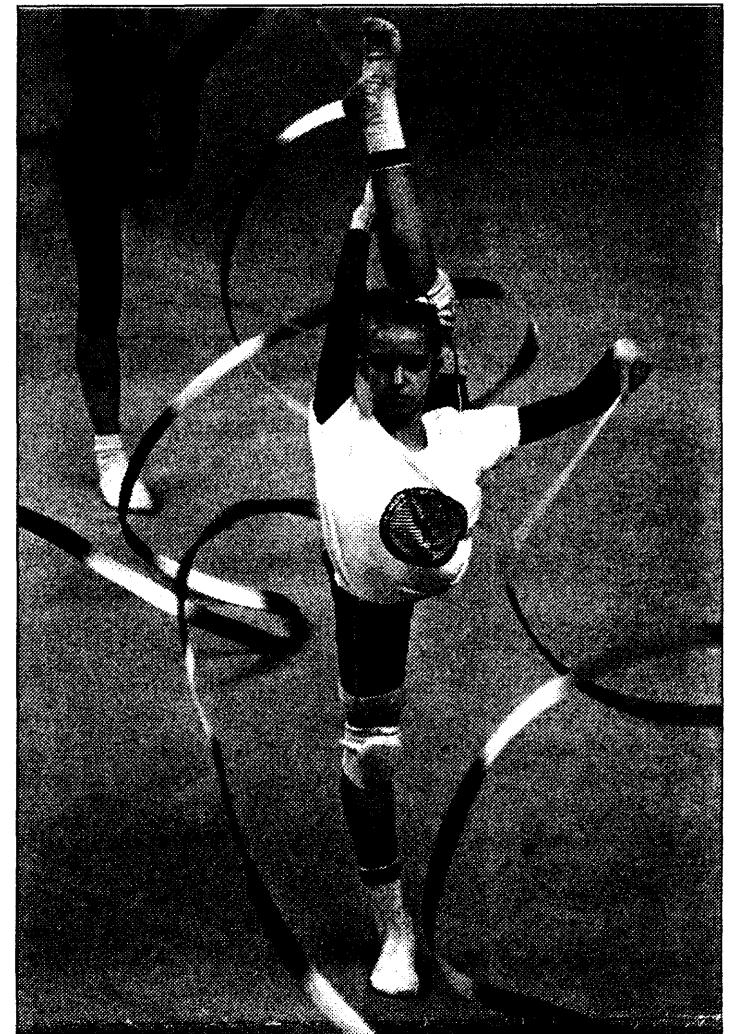
Міністэрства аховы здароўя распрацавала дзяржаўную праграму «Здароўе нацыі» на перыяд да 2005 года.

Што ж трэба зрабіць, каб палепшыць здароўе беларусаў? Галоўнае — гэта заканадаўчая база. Праграма «Здароўе нацыі» рабіць парламенту прыняць законы «Аб харчаванні», «Аб пітнай вадзе», «Аб ахове працы» і некаторыя іншыя.

Прынайшы законы, можна перайсці і да людзей, для якіх гэтыя законы ствараюцца. «Здароўе нацыі» пры дапамозе шматлікіх захадаў збіраеца адувучыць беларусаў ад шкодных звычак: кінучу піцу і паліц, нават не думаць пра наркотыкі, а займацца фізкультурай і спортам, кожны дзень рабіць ранішнюю зарядку, набываць тавары з «сімвалікай здароўя і спартыўнага абсталявання» (можа, ліва «Хакей»?), удзельнічаць у «кірмашах здароўя» разам з вядомымі дзеячамі палітыкі, спорту і мастацтва...

Асобная роля ў прапагандзе «здаровага ладу жыцця» адводзіцца сродкам масавай інфармацыі. Менавіта яны будуть тлумачыць беларусам перавагі здаровага ладу жыцця шляхам «штодзённых 3-5 разовых трансляцый» у вячэрні час», а ў газетах і часопісах будуть створаны адпаведныя статыя рубрыкі. Апроч таго, радыё і тэлебачанне будуць мэтанакіравана «фармаваць негатыўнае стаўленне да чалавека, які курыць».

Усё гэта добра, нікто не суп-

рэць паліпшэння харчавання, будаўніцтва новых лазняў і г.д. Альтынагольныя і альтынтунёвые кампаніі таксама патрабнікі. Але маштабнасць і ўсеадымны праграмы «Здароўе нацыі» выклікае вялікі сумнёў, што яна калі-небудзь будзе реалізаваная. На сённяшні дзень усе міністэрствы і ведамствы атрымалі пра-

ект гэтай праграмы і цяпер падлічаюць, колькі грошей спатрэбіца на яе выкананне. Дакладны лічбай пакуль яшчэ няма, але відавочна, што сума будзе вылічацца ў трывёнах рублёў. Ка-нешне, для здароўя народа не шкада ніякіх грошей, але ж дзе ёх узяць...

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

Моцныя абдымкі ўладаў

Заўтра пачынае працу з'езд прадпрымальнікаў Беларусі. Гэты форум збіраеца па ініцыятыве міністэрства прадпрымальніцтва і мае на мэце стварэнне так званай Беларускай канфедэрацыі прадпрымальнікаў. Фактычна дзяржава хоча ўзяць пад кантроль бізнесовыя грамадскія арганізацыі.

Увогуле ў Беларусі даволі падыходзіць прадпрымальніцтву саюзнага падпрадкаўдання, Беларускі саюз прадпрымальнікаў і арандатарапаў (прадпрыемствы і рэспубліканскага падпрадкаўдання, арэндныя прадпрыемствы і г.д.), Беларускі саюз прадпрымальнікаў і арандатарапаў (прадпрыемствы і рэспубліканскага падпрадкаўдання, арэндныя прадпрыемствы і г.д.), Беларускі саюз прадпрымальнікаў (сярэднія і дробныя прадпрымальнікі) — у свой час аб'ядналіся ў Беларускую канфедэрацыю прамысловікоў і прадпрымальнікаў, якая стала даволі ўплывовай сілай. Дзяржаве гэта яўна не падабаецца.

Улады не задавальняе існаванне адносна незалежных асцыяцый, якія пашыраюць свае контакты ў Еўропе і атрымаюць магчымасць стажыроўкі за мяжой.

«Канчатковай мэтаю гэтых праграмаў — кажа А.Саннікаў, — з'яўляецца пабудова ў Беларусі грамадзянскай супольнасці, калі не грамадзянне будуць залежаць ад уладаў, а ўлады ад грамадзян. Уласна, гэта з'яўляецца галоўнай мэтай і дзеяйніці «Хартыі-97».

рытэт у сферы бізнесу, досвед лабіравання інтарэсаў ва ўрадзе і стаяць на пазіцыях, далёкіх ад дзяржаўнай эканамічнай палітыкі. Цяпер міністэрства збіраеца ўсіх прыбраць да рук. Згодна з праектам статута новай канфедэрацыі, як даведаўся, карэспандэнт НАВІНАЎ, функцыі выклікае вялікі сумнёў, што яна калі-небудзь будзе реалізаваная. На сённяшні дзень усе міністэрствы і ведамствы атрымалі пра-

рынкам існуючых асцыяцый і саюзов прапанавана ўвайсці ў кіраўніцтва канфедэрацыі. Перад лідэрнікамі прадпрымальнікаў — нялёгкі выбор. З аднаго боку, яны не маюць магчымасці ігнораваць «сяброўскую абдымкі» дзяржавы, з другога — зусім не зацікаўленыя ў стварэнні новай арганізацыі пад кіраўніцтвам міністэрства прадпрымальніцтва. Інтарэсы значайнай часткі бізнесу моцна адрозніваюцца ад інтарэсаў урада.

Пакуль многія прадпрымальніцкія арганізацыі пастанавілі накіраваць на з'езд сваіх назіральнікаў. Па выніках з'езда стане ясна, на сколькі моцны ў Беларусі прадпрымальніцкія структуры і ці гатоўныя яны прамяніць свае інтарэсы на дзяржаўную абцыянкі.

Зрэшты, многія прадпрымальнікі ўжо зрабілі вывад, што спрачаца з беларускімі ўладамі бесcэнсоўна. Мае сэнс зарабляць гроши ў іншай краіне.

Сёння дзяржава прапануе свае жорсткія правілы гульні. Кі-

Падпіска
ідзе поўным
ходам.
Не адставай!

Падпіска на газету НАВІНЫ
примаецца ва ўсіх аддзяленнях
пошты і Белсаюздруку

Кошт падпіскі
на адзін месяц —
40 000 рублёў

Наш падпісны індэкс

63312

Ветэрана СІЗО пачалі судзіць

Бізнесмен Аляксандр Саманкоў трэці год
утрымліваецца пад вартай

У панядзелак у Мінскім гардскім судзе пачаўся працэс над Аляксандрам Саманковым — экс-кіраўніком Першага інвестыцыйнага фонду.

Саманкоў падазраецца ў дачы хабару ў памеры 15 тысячай долараў. Усяго ж, па версіі следства, ён збираўся даць «на лапу» ажно 100 тысячай долараў і не каму-небудзь, а былому памочніку прэзідэнта Беларусі, ціпера міністру прадпрымальніцтва Аляксандру Сазонаву. Следства па справе Саманкова цягнулася больш за два гады, прычым двойчы справа адпраўлялася на даследаванне. Уесь гэты час авбінавачаны утрымліваўся за кратамі, да гэтага часу віну ён не признаў. Усё, што здарылася з ім у кінечце памочніка прэзідэнта 25

сакавіка 1996 года, Саманкоў называе «правакацыйяй спецслужбаў». Ён сцвярджае, што даваў не хабар, а праста пазычай гроши Сазонаву, нічога не просчы ўзамен.

Следства прытрымліваецца іншай версіі. Са словаў было га памочніка прэзідэнта, прадпрымальнік хадзеў з дапамогай хабару атрымаць выгадны крэдыт. У якасці доказу следства прад'явіла запісы размовай Саманкова з Сазонавым, у тым ліку і відэазапіс перадачы хабару.

Дакладнасць гэтых запісаў падследны і ягоны адవакат Гары Паганяйла прапануюць

аддаць на эксперцную праверку. Саманкоў кажа, што ў запісах з'явіліся «падчысткі» і «устаўкі», але суддзя Аляксандр Васілевіч пакуль вырашыў разбрэцца з запісамі без дапамогі спецыялістаў.

Дарэчы, у 1994 годзе А.Саманкоў аказваў садзейнне камандзе кандыдата ў прэзідэнты Аляксандра Лукашэнкі. Прыймчы ёсць звесткі, што старшыня першага ў Беларусі інвестыцыйнага фонду дапамагаў Лукашэнку не толькі пададамі, але і капейкай. «Адной з прычынай правакації супраць мяне з'яўляецца мая інфармаванасць у справах тых часоў», — заявіў на судзе Аляксандр Саманкоў.

Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ

Вертыкаль зачынене дзвёры

Брэсцкія ўлады прыкладілі нямала сілай, каб не дапусціць правядзення ў сваім горадзе міжнароднай канферэнцыі па пралемах памежнага супрацоўніцтва.

Асацыяцыя юрсыконсультаў Брэсцкай вобласці і мінскі Фонд за-канадаўчых ініцыятываў запрасілі ў горад над Бугам калегаў з Польшчы, Украіны, Літвы і Расіі, каб абмеркаваць пралемы супрацоўніцтва ў рамках эканамічных зонаў «Буг» і «Нёман». Арганізаторы падалі ў аблыванкам зялёку, і раптам за два дні да пачатку канферэнцыі, калі многія яе замежныя ўдзельнікі ўжо прыбылі ў Брэст, абласная вертыкаль дала адмоўны адказ. Маўлюй, правядзенне канферэнцыі павінна быць узгодненае з міністэрствам замежных спраў, паколькі яе тэма нібыта закранае дзяржаўныя інтарэсы Рэспублікі Беларусь.

Гаспадары формуру звязнуліся ў МЗС, дзе ім адказалі, што падобныя рэчы міністэрства не вырашаюць. У самы апошні момент абласная ўлады зяўлілі, што не супраць правядзення канферэнцыі. Але калі раніцай наступнага дня ўдзельнікі канферэнцыі прыйшлі да Палаца культуры дывановага камбіната, дзе павінна было праходзіць гэтае мерапрыемства, дзвёры былі наглуха зачынены. Замежныя гості, сярод якіх былі польскі консул Томаш Клеманьскі, а таксама парламентары з Літвы і Украіны моклі пад дажджком, а ў гэты час арганізаторы спрабавалі адшукаць каго-небудзь з адміністрацыі вобласці. Аднак усе намаганні былі марнімі — тэлефоны чыноўнікаў маўчалі. Праз некалькі гадзін на беззынковых пошуках ўдзельнікі канферэнцыі прытулілі клуб таварыства глухіх.

Альгерд НЕВЯРОЎСКІ

Школьнікі пад кантролем ахоўнікаў

З новага навучальнага года некаторыя школы Брэста будуть знаходзіцца пад наглядам агенцтва бяспекі.

Патрульванне будзе праводзіцца ў тых школах горада, якія маюць рэпутацыю асабліва «праблемнымі». Шматлікі факты парушэння дысцыпліны, вымагальніцтва і наркаманіі сярод школьнікаў вымушаюць кіраўнікі навучальных установаў шукаць дапамогі ў праваахоўных органаў. Брэсцкое агенцтва бяспекі «Набат» выступіла з ініцыятывай ахоўваць школы, як гэта робіцца ў Польшчы і Расіі, прычым бясплатна. Гарадскі аддзел народнай адукцыі ініцыятуву падтрымаў.

Вырашана, што з 1 верасня ў брэсцкіх школах № 7, 23, 26 і 30 будуть штодзённа дзяяжуры супрацоўнікі «Набата». Па словах дырэктара агенцтва Аляксандра Янусіка, ніякіх карных заходаў у дачыненні да дзяцей як супрацоўнікі прымяняюць не маюць права; уся інфармацыя аб парушальніках будзе перадавацца ў інспектыю па спраўах непаўнолетніх, з якой агенцтва будзе працеваць у цеснім кантакце.

Такім чынам, Брэст стане першым горадам, дзе «проблемныя» школы будуть знаходзіцца пад наглядам ахоўнікаў. У выпадку поспеху эксперымент будзе пашыраны.

БелаПАН

На літоўска-беларускай мяжы — чэргі

На ўсіх мытных пастах літоўска-беларускай мяжы ўтварыліся вялікія чэргі легкавых аўтамабіляў.

На памежным пераходзе ў Медніках (Мядзінінкай) пазаўчора ўвечары дазволу на ўезд у Беларусь чакалі 234 аўтамабілі, у Кракунай — 158, у Лаворышкес — 150, на іншых переходах — прыкладна па сто машын. Супрацоўнікі літоўскай мытнай сцвярджаюць: прычына ўтым, што значна вырасла колькасць легкавых аўтамабіляў, якія беларусы набылі ў Літве і пераганяюць у Беларусь. Па словам літоўцаў, паток аўтамабіляў затрымліваецца з-за беларускіх мытнікаў.

BNS—БелаПАН

Махляры пашираюць вітвorchасць

Апошнім часам у Беларусі значна ўзрасла колькасць фальшивых грошай.

Як паведамілі ў Нацыянальным банку, часцей за ўсё падробліваюцца стодоларавыя купюры; звычайна яны вырабляюцца способам афсетнага друку або з дапамогай каліяровава гасцеракапіравання. Фальшиваманеткі таксама ўтіраюцца даклейваць на банкнотах дадатковыя нулы і пераклейваць партрэты — такіх грошовых знакаў з пачатку года было

канфіскавана 19.

Выяўленыя таксама розных вартасцяў фальшивыя нямецкія маркі, расійскія рублі і на-ват беларускія «зайцы» — усяго 161 купюра.

Алесь САДОЎСКІ

Вітаўт Кіпель:

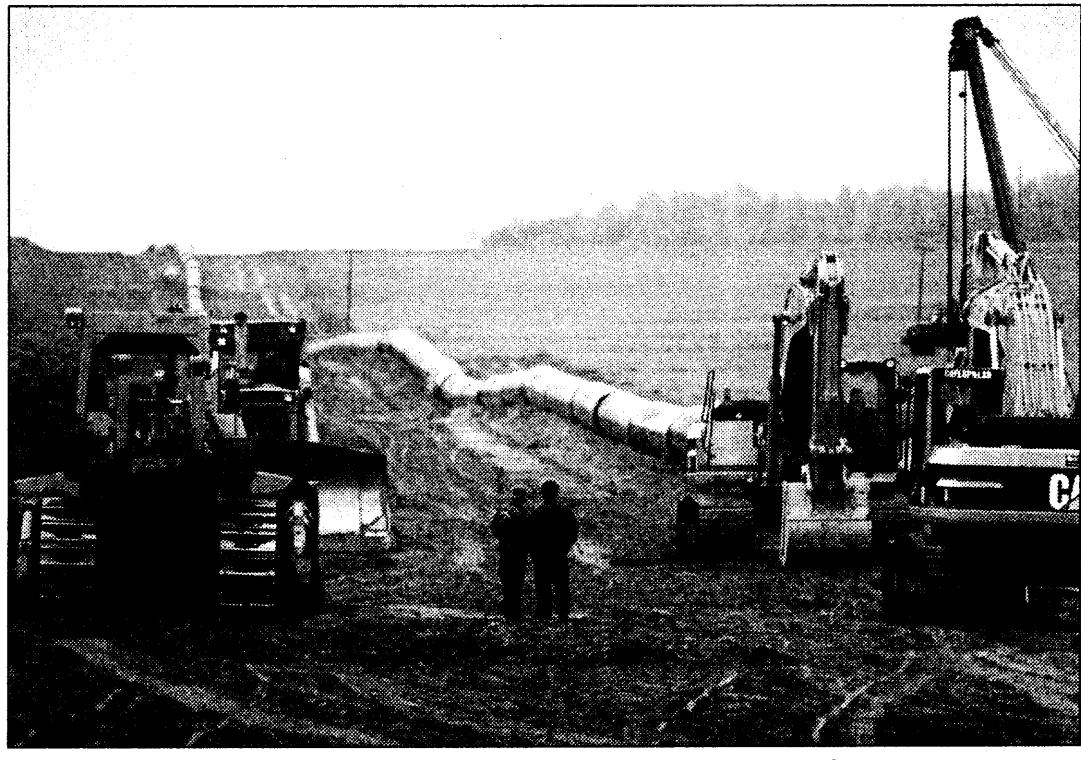
«Свабоду нам ніхто не прынясе»

Гэтымі днімі ў Магілёве праходзіла міжнародная навуковая канферэнцыя «Гісторыя Магілёва: мінулае і сучаснасць».

Канферэнцыя атрымалася до-сцьц прадстаўнічай: у ёй бралі ўдзел больш за 40 наўкоўцу з розных краін. У Магілёве прыехалі аўтарытэтныя ў свеце науки і культуры людзі з Беларусі, Латвіі, Германіі, ЗША і Канады, Расіі.

Арганізаваў канферэнцыю музей гісторіі Магілёва. Дырэктар музея Iгар Пушкін лічыць, што канферэнцыя дазволіла па-новому ўбачыць больш чым 730-гадове мінулае славутага беларускага горада. Старожытны Магілёў падыходзіць да XXI стагоддзя з вялікім скарбам старатай і набыткай. Тут і веліч сярэднявечнага росквіту, і досвед мірнага міжэтнічнага, міжканфесійнага сінавання, трагедыя неаднаразовых войн, заняды і разбурэння, бальшавіцкага панавання і прыкладнай нацыянальна-гідраджэння.

Чаго больш? З чым ісці ў трэ-

На гэтай стадыі будаўніцтва газаправода «Ямал — Заходняя Еўропа» было замарожанае.

Труба — вялікі дэфіцит

У чэрвені расійскі канцэрн «Газпром» павінен вырашыць далейшы лёс будаўніцтва газаправода «Ямал — Заходняя Еўропа», які праходзіць па тэрыторыі Беларусі.

Пакуль што будаўнічая работы на беларускім участку газаправода (ад Смаленска да Нясвіжа) закансерваваныя: рабочыя раз'ехаліся, засталіся толькі дзяжурны для аховы тэхнікі. Будаўніцтва было прыпынена напры-

кансы мінулага года з-за адсутнасці трубаў, якія пастаўляе нямецкая фірма «Мансман». З таго часу тэрмін аднаўлення будаўнічых работ некалькі разоў пераносіліся, і вось у чарговы раз яны адкладзеныя на верасень.

БелаПАН

Тэлефоны ёсць — пазваніць нельга

З мінскіх кіёскau зніклі тэлефонныя карткі і патэлефанаваць з гардскага таксафона стала фактычна немагчыма.

Учора наш карэспандэнт абышоў шэраг сталічных гандлёвых кропак Белсаюздруку, дзе звычайна прадаецца гэты тавар, але безвынікова — пластыковых картак нідзе не было. Па слоўах кіяскёраў, вось ужо месяц як на складзе картак ім не выдаюць, хаця попыт на гэту працягуюцца.

Мы спрабавалі высветліць прычыну дэфіцыту ў аб'яднанні Белтэлеком (гэтае прадпрыемства адказвае за тэлефонную сувязь у краіне), але безвыніко-

ва. Чыноўнікі ў адзін голас адказвалі, што без дазволу намесніка начальніка аўтадніння Мікалая Крукоскага яны нічога не могуць сказаць, хаця і вedaюць прычыну адсутнасці картак. Звязацца са сп. Крукоскім было проста немагчыма — ён то адбадаў, то прымаў грамадзянна, то быў так заняты паперамі, што не мог знайсці пару хвілінай на размову з журналістам. Па гэтым спрашчаннем засталося без адказу і нашае пытанне, чаму ў Мінску ніяма ніводнага таксафона, з якога можна было бы патэ-

лефанаваць за аднаразовыя жэтоны. Напрыклад, з чыгуначнага вакзала пазваніць можна толькі пры дапамозе карткі, і многія транзітныя пасажыры, якія знаходзяцца ў беларускай сталіцы ўсяго пару гадзінай, каб звязацца са сваімі знаёмымі ці сваякамі, вымушаныя быті плаціць немалыя гроши за картку, якай ім николі больш не спатрэбіца.

І ўсё ж, тэлефонныя карткі, як нам удалося высветліць, хутка павінны з'яўліцца ў продажы. Але гэта будзе ў асноўным да-волі дарагі аднаразовыя карткі на 90 і 120 хвілінай. Белтэлекому навыгадна вырабляць карткі на 15, 30 і 60 хвілінай — няма імнінага прыбыту. Там думаюць найперш пра сваю выгаду.

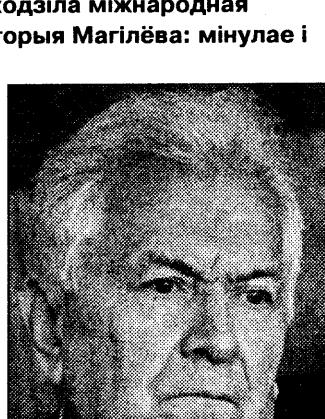
Альгерд НЕВЯРОЎСКІ

— Яна моцна мяньяецца. Сёння ў Амерыку прыехала новая людзі з Беларусі, маладыя, энергічныя. Яны розныя. Але вялікай колькасцю з іх прыхільнай да ідэала дэмакратыі і незалежнасці Бацькаўшчыны. Шкада, што некаторымі даводзіцца пакідаць краіну па палітычных матывах. У нас яны актыўна далаўчуюцца да працы на карысць Беларусі. Ім удалося прыцягнуць да беларускай праблематыкі прадстаўнікоў амерыканскага Кантрэса.

— Чым адметная гісторыя Магілёва?

— Магілёў амаль заўжды быў буйным цэнтрам развіція нацыянальнай культуры — асабліва ў Сярэднівеччы, але і ў пазнейшыя часы. Многія магілёўцы спрычыніліся да сусветнай гісторыі. Да-статкова назваць аўтара першага ўсходнеславянскага буквара Спірыдона Соболя, прэзідэнта Рэспублікі Гавайі Судзілойскага, у еўрапейскіх хроніках таксама запісаныя святары Георгій Каніскі, Станіслаў Богуш-Сестранцэвіч, вялікі пісьменнік Максім Гарэцкі, шмат іншых! Гісторыя Магілёўскага краю і горада яскрава сведчыць аб трагізме ўсёй нашай мінущыні, у ёй шмат урокай таго, дзе шукаць сяброў і як сябраваць з суседзямі.

Сымон ГЛАЗШТЕЙН

це тысячагоддзе? Ад чаго адмаўляюць? А што трывалы заўжды ў руках? Пытанні і спрабы адказаў на іх гучалі на лекцыях і ў спрэчках падчас працы канферэнцыі. Яна праходзіла ў Магілёўскім дзяржаўным уні

35 дзяцей і 40 унукаў

74-гадовы селянін з Гандураса на сёняшні дзень цалкам мае права насіць ганаровае званне «бацька-герой».

Сантас Пастар Бака мае 35 дзяцей; старэйшаму 51 год, малодшаму — усяго 3 месяцы. На гэтым сен্যёру Бака не спыняеца: ягоная жонка павінна неўзабаве нарадзіць, і гэта будзе ўжо 36-ты нашчадак.

Сантас Бака жанаты другі раз. 18 дзяцей нарадзіліся ў першым шлюбе, 8 — у другім, а яшчэ 9 з'явіліся на свет у выніку, якія сам Сантас, ягоных «ціхіх» вылазак па роднай вёсцы». Цікава, што вёска называецца Кансепсьён, што па-іспанску азначае — «зачацце», а шматлікія дзецы працягваюць традыцыю: у Сантаса Бакі ўжо 40 унукаў і 10 прайшнікаў.

Еўропа ўсіх перажывіве

Пасля 2025 года даўжэй за ўсіх людзі будзе жыць у Ісландіі, Італіі і Швейцаріі.

Эксперты сусветнай арганізацыі здароўя лічаць, што людзі, якія народзіліся ў другой чвэрці ХХІ стагоддзя ў гэтых краінах, у сярэднім дажы вуць да вясмыдзесяці двух гадоў. У ЗША наступнае пакаленне будзе жыць на два гады меней. Самая нізкая працягласць жыцця будзе ў заходнеафрыканскім краіне С'ера-Леонэ, дзе сярэднія працягласць жыцця складзе каля 50 гадоў.

Сабака дапаможа паходзіць

У Японіі праходзіць мода на цацкі-тамагочы — электронных куранят. Ім на змену прыйшоў новы кумір — віртуальны сабака, якога гаспадар павінен насыць у кішэні або на поясে, як пэйджэр.

Новая цацка — гэта гібрыд віртуальнага звера і датчыка, якія сочыць за здароўем гаспадара. У прыватнасці, прыбор дакладна вылічвае колькасць крокоў, якія чалавек зрабіў за дзень. Калі вы мала рухаецца, то сабака на экране цацкі неўзабаве ператворыцца ў туўстую брыдкую свінню. І наадварот, калі весці актыўны лад жыцця, то сабака на экране будзе прыгожым, жывавым і вясёлым.

Цацку прыдумаў інжынер Ютака Нагаяма, які сам доўгі час змагаўся з заўлічнай вагой: вынаходніцтва дапамагло яму паходзіць на 15 кг. Акрамя гэтых відавочных вартасцяў, па словах аўтара, віртуальны сабака мае яшчэ шэраг перавагаў: ён не есць, не п'е, не займае месца ў кватэры, не лініе, нядорага каштуе і не смярдзіць псаінаю.

Называй дзіця па-людску

У канадскай правінцыі Квебек улады строга сочать, якія імёны даюць бацькі сваім дзецим.

Менавіта муниципальныя органы вырашаюць, ці можа новы жыхар правінцыі насыць неардынарнае імя. У сувязі з гэтым, піша газета *Christian Science Monitor*, нядыўна ў Квебеку здарыўся сапраўдны скандал. Улады не далі дазволу бацькам на зваць дачушку Айвары (у перакладзе з англійскай — слановая костка). Бацькі падалі ў суд і выйграў працяг.

Аднак гэты выпадак — хутчэй выключчэнне. Часцей за ўсё суд прымае рашэнне на карысць уладаў. Апрача Квебека, подобны закон дзейнічае і на тэрыторыі правінцыі Брытанская Калумбія. Тут, напрыклад, катэгарычна забаронена называць дзяцей Каўбой, Доктар ці праста Кароль.

Красавица- приманка

Бывшая «Міс Вселенная» амерыканка Лінда Бемент, завоеўвашая этот титул в 1960 годзе, обвиняет Цэнтральное разведывательное управление США в том, что эта спецслужба использовала ее в качестве «приманки» для получения информации от высокопоставленных государственных деятелей стран мира.

С этими обвинениями Бемент выступила в статье, написанной ею в соавторстве с известным профессиональным журналистом Лоуренсом Гонзалесом и которую в настоящее время их литературный агент предложил для публикации целому ряду журналов. Согласно рассказам бывшей «Міс Вселенная», ее жизнь, после получения почетного титула, напоминала собой лиху закрученный сценарий очередного боевика о приключениях супершпиона Джеймса Бонда.

В годы «холодной войны» Бемент, по ее словам, оказалась настоящей находкой для ЦРУ, поскольку она имела абсолютно легальную возможность переезжать из страны в страну и знакомиться с высокопоставленными государственными деятелями, а также представителями мира бизнеса. Американское разведывательное ведомство, сообщает бывшая победительница конкурсов красоты, поставило перед ней задачу: сближаться с важными политиками и бизнесменами, посещать их офисы и частные дома и незаметно устанавливать «жуки» — микрофоны, которые позволили бы американским спецслужбам находиться в курсе всех бесед

Статья Бемент и ее соавтора еще не опубликована, но интерес к изложенным в ней событиям безусловно велик. Свидетельством этому может стать хотя бы то, что, по слухам в голливудских кругах, агент бывшей «Міс Вселенная» уже вступил в контакт с рядом продюсеров, заинтересованных в постановке фильма на основе приключений победительницы конкурсов красоты.

Алексей АГУРЕЕВ

Секреты топ-моделей

Как им удается сохранять отличную форму

Выглядеть потрясающе — это тяжелая, требующая полной отдачи работа для топ-моделей. Они знают, как правильно питаться, чтобы быть на подиуме энергичной и веселой, чтобы вызывать восхищенные взгляды, чтобы требовать и получать огромные гонорары. На днях британский журнал «Бизнес эйдж» обнародовал данные о личных состояниях пяти самых богатых топ-моделей. На первое место вышла Эли Макферсон, которая, по оценкам экспертов, «стоит» сейчас 38 миллионов долларов (сюда включены ее доходы от показа мод — по 34 тысячи долларов за выход, от съемок в рекламе и кино, от собственной фирмы по производству дамского белья, от совладения сетью ресторанов под названием «Фэшн кафе»). На 2 миллиона меньше насчитывается у Синди Кроуфорд. Далее следуют Клаудия Шиффер (34 миллиона), Лінда Евангелиста (28 миллионов) и Наоми Кэмпбелл (27,5 миллиона долларов).

Что же кушают и какие делают физические упражнения самые симпатичные женщины мира?

Сінді Кроуфорд

Общепризнанная американская красавица осторожна в выборе еды. «Мой завтрак состоит из кукурузных хлопьев с бананом и обезжиренного молока, — признается Синди, вес которой при росте 176 сантиметров равен всего 59 кг. — На обед я ем обычно спагетти и салат. На ужин — «сушки», рис и овощи. Молочных продуктов я избегаю».

31-летняя Синди не жалеет сил и времени на физические упражнения. Она играет в баскетбол и посещает тренажерный зал четыре раза в неделю.

Наомі Кэмпбелл

27-летняя чернокожая дива предпочитает европейскую еду. «Еда в Амерыке тоже хороша, — объясняет она. — Но мне больше нравится европейская кухня, потому что там меньше порций». Ее рост — чуть выше 176 см, а вес — 56,6 кг. «Что касается физических упражнений, — подчеркивает она, — то я не люблю ходить в тренажерные залы. Тренажеры

монотонны и скучны. Я отдаю предпочтение танцам. В Лос-Анджелесе я нашла тренера по боксу. Однако я не боксирую на ринге, а тренируюсь только с грушой. Бокс — отличная разрядка. Он укрепляет и удлиняет мышцы рук. И я не замечала, как быстро проходит время».

Кейт Мосс

А что она делает, чтобы поддерживать себя в отличной форме? Оказывается, не так уж и много. Несмотря на сногшибательную фигуру, 23-летняя Кейт не сидит на диете. По меньшей мере, она так утверждает. «Я люблю английскую кухню, — не скрывает она, — спагетти, рыбу, чипсы, сосиски и пюре. Я — худая от природы. Я не придерживаюсь диет и не изнуряю себя физическими упражнениями».

Клаудія Шіффер

Она околовала своего дружка — всемирно известного иллюзи-

наго винограда и травяной чай. Ужин у меня легкий: салат и сваренные на пару овощи».

Элі Макферсон

До беременности эта красавица весила около 55 кг при росте 182 сантиметра. «Я люблю есть в ресторанах, обожаю спагетти, — делится сокровенным Эль, — нечураюсь арахисового масла и молока». Шкафы на кухне и холодильник также забиты у нее кукурузными хлопьями, хлебом, швейцарским сыром, ветчиной и кока-колой. Что касается физических занятий, 33-летняя уроженка Австралии выпустила даже свою видеокассету под названием «Ваши лучшие упражнения с Эль Макферсон». Туда входят шесть пятиминутных комплексов — от аэробики до упражнений с тяжестями.

А вот девять простых советов, которые дает любым женщинам, желающим выглядеть как топ-модели, профессор Гарвардского университета Фредрик Стэйр.

Ешьте пищу и сладости.

— Ешьте медленно, тщательно пережевывая пищу. Это даст вашему желудку почувствовать себя наполненным и уменьшится вероятность того, что вы переедите.

— Выпивайте, по меньшей мере, восемь стаканов воды каждый день. Один-два стакана обезжиренного молока в день тоже благотворно влияет на здоровье женщин.

— Каждый день перед основным приемом пищи надо съедать большую порцию овощного салата.

— По возможности заменяйте низкокалорийную и обезжиренную пищу на нормальную.

— Не пренебрегайте легкими закусками. Выбирайте сырье овощи и фрукты.

— Регулярно делайте физические упражнения, подбирая для себя наиболее удобные комплексы.

«Существует ложное представление, — поясняет доктор Стэйр, — что топ-модели полностью исключают из своего рациона жиры и сладости. Это не так. Они просто сократили до минимума их потребление, составив свои диеты на основе овощей и фруктов. И они занимаются физическими упражнениями, что помогает им сжигать лишние калории и уменьшать свой вес или поддерживать его на одном уровне».

На протяжении ряда лет я призываю всех женщин придерживаться двух принципов — правильно кушайте и регулярно делайте физические упражнения, — продолжает профессор. — Причем, совсем не нужно уподобляться Наоми Кэмпбелл, которая боксирует с грушой под руководством личного тренера и ходит кушать в элитные рестораны, где специально для нее готовят особые порции. Всего этого можно добиться и в домашних условиях. Начните, к примеру, с 10-минутной прогулки вокруг дома. Затем приучите себя к 30 или 40-минутным занятиям четырех раз в неделю. Это может быть все что угодно — ходьба, бег, плавание, аэробика. Все — что вам нравится. Запомните — не нужно специально ходить в тренажерные залы, чтобы делать физические упражнения».

Александр ПАХОМОВ

ниста Дэвида Копперфильда, придерживаясь высоко протеиновой низкокалорийной диеты. «Мой завтрак состоит из фруктов, чая и апельсинового сока, — делится 26-летняя Клаудия, которая при росте 181 см весит всего 53 кг. — На обед обычно ем куриные грудки, вареное яйцо и овощной салат. На полдник — томатный сок, чер-

кий который много лет занимается вопросами питания, в том числе разрабатывает диеты для маникенщиц:

— Ешьте три раза в день.

— Порции не должны быть большими.

— Выбирайте постное мясо, рыбу, фрукты, овощи и крупы. Используйте из своего рациона жиры

СВАБОДА НАВІНЫ у Internet:

<http://www.belarus.net/MassMedia/Newspaper/Svaboda/>

Кошты рэкламнай плошчы

у газеце НАВІНЫ

на першай паласе — 94 000 руб./см²
на асобнай паласе — 70 000 руб./см²
у рэкламным блоку — 47 000 руб./см²
у тэлевізійнай праграме — 70 000 руб./см²
на апошнай паласе — 70 000 руб./см²

Тэлефон для даведак: 236-85-49